

Številka: 06210-396/2023/73 42124

Datum: 17. 7. 2025

Komisija za preprečevanje korupcije (v nadaljevanju: Komisija) je v okviru svojih pristojnosti v postopku zaradi suma kršitve določb Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije (Uradni list RS, št. 69/11 – uradno prečiščeno besedilo, 158/20, 3/22 – ZDeb in 16/23 – ZZPri; v nadaljevanju: ZIntPK) obravnavala očitke v zadevi Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d. (v nadaljevanju: DARS). Komisija je tekom postopka ugotovila korupcijska tveganja in zato Nadzornemu svetu DARS na podlagi 8. alineje prvega odstavka 12. člena ZIntPK izdaja naslednje

PRIPOROČILO

Nadzornemu svetu DARS se priporoča, da dosledno upošteva Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga, d.d., v primeru, ko v okviru pooblastil presoja ravnanja članov uprave in izvede ustrezne postopke odpoklica, če v nadzoru ugotovi, da so člani uprave huje kršili obveznosti.

OBRAZLOŽITEV:

Komisija je postopek zaradi suma kršitev določb ZIntPK začela na podlagi medijskega poročanja o sumih korupcije, nedovoljenih stikih, privilegiranjih in pritiskih v DARS ter postopka razrešitve Valentina Hajdinjaka s položaja predsednika uprave DARS.

Komisija je v okviru nadzora natančno preučila postopek razrešitve Valentina Hajdinjaka in zaznala korupcijska tveganja, ker je ugotovila, da ravnanje članov Nadzornega sveta DARS ob odstopu Valentina Hajdinjaka s položaja predsednika uprave kaže na nedosledno upoštevanje smernic iz dokumenta Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga, ki so bila sprejeta maja 2023 (v nadaljevanju Priporočila SDH).

Kot je razvidno iz prejete dokumentacije, so člani Nadzornega sveta DARS na četrti izredni seji 6. 11. 2023 obravnavali kršitve delovnih obveznosti Valentina Hajdinjaka, vendar so namesto odločanja o krivdni razrešitvi odločili, da mu ponudijo možnost odstopa, kar je navedeni tudi storil. Nadzorni svet DARS se je za tako možnost odločil kljub temu, da so člani nadzornega sveta ocenili, da je huje kršil obveznosti, tudi na podlagi ugotovitev odvetnika Uroša Pogačnika, ki je predstavil mnenje, da je bila s strani predsednika uprave podana opustitev dolžnega ravnanja, s čimer je kršil Statut družbe DARS, pogodbo o zaposlitvi in ZGD-1.

Nadzorni svet ima na podlagi drugega odstavka 268. člena ZGD-1 pravico odpoklicati posameznega člana uprave ali predsednika uprave tudi v primeru, če huje krši obveznosti. V konkretnem primeru pa mora nadzorni svet slediti tudi Priporočilom SDH, ki v točki 12.3 navajajo, da mora biti organ nadzora ob spremljanju dela organa vodenja ves čas pozoren na morebiten obstoj krivdnih razlogov za odpoklic članov organov vodenja. Kot krivdni razlogi se štejejo hujša kršitev obveznosti, nesposobnost za vodenje poslov ali utemeljena nezaupnica skupščine. Če obstaja krivdni razlog za odpoklic člana organa vodenja, organ nadzora praviloma odpokliče člana vodenja. Merilo presoje za odločitev o odpoklicu je ravnanje v dobro družbe in skrbnost vestnega in poštenega gospodarstvenika.

Na podlagi zgoraj navedenega dejanskega stanja je bilo ugotovljeno, da so bili vsi člani nadzornega sveta DARS na 4. izredni seji Nadzornega sveta DARS prepričani in odločeni, da ravnanja takratnega predsednika uprave predstavljajo hujše kršitve obveznosti, kot to določa 268. člen ZGD-1, zaradi katerih lahko nadzorni svet odpokliče posameznega člana uprave ali predsednika.

Prepričanju nadzornega sveta, da je ravnanje takratnega predsednika uprave predstavljalo hujše kršitve obveznosti, dodatno pritrjuje naknadno izdelano pravno mnenje odvetnika Uroša Pogačnika na podlagi zahteve SDH, da nadzorni svet pojasni, zakaj takratnega predsednika uprave DARS ni krivdno razrešil, če je obstajal razlog za njegovo krivdno razrešitev, kar kot dobra praksa izhaja iz Priporočil SDH.

Hkrati pa ne gre spregledati trditve pravnega mnenja, ki naj bi veljala kot pojasnilo na zahtevo SDH, da nadzorni svet pojasni, zakaj niso takratnega predsednika uprave DARS krivdno razrešili. Iz pravnega mnenja namreč izhaja obrazložitev, da je takratnemu predsedniku uprave mandat prenehal s podajo odstopne izjave in da je s tem v istem trenutku prenehalo mandatno in delovno razmerje med družbo DARS in takratnim predsednikom uprave DARS, zaradi česar nadzorni svet ni imel pravne in dejanske podlage, da bi odločal o razrešitvi oziroma odpoklicu predsednika uprave.

Člani nadzornega sveta DARS so namreč z odločitvijo, da namesto odločanja o krivdni razrešitvi takratnemu predsedniku uprave ponudijo možnost, da sam odstopi, kljub informacijam, s katerimi so razpolagali, sami povzročili okoliščine, zaradi katerih je postalo nemogoče, da bi lahko odločili o dejanskem odpoklicu, zato je zgoraj navedena obrazložitev neutemeljena.

V konkretnem primeru so člani Nadzornega sveta DARS takratnemu predsedniku uprave postavili ultimat, v okviru katerega mu je bilo jasno povedano, da bodo člani Nadzornega sveta DARS v nadaljevanju seje, torej še isti dan, glasovali o njegovi krivdni razrešitvi, če ne

bo izkoristil njihove ponudbe, da še pred glasovanjem sam poda odstop. Navedeno potrjuje tudi izjava predsednika nadzornega sveta mag. Andreja Šušteršiča, ki je v zvezi s tem za medije izjavil: "Dal sem mu 45 minut časa, da o tem razmisli, nato je podal odstop." in še: "Tudi zanj je bolje, da ne bi nadaljeval s črno piko krivdne razrešitve."

Iz tega sledi, da takratni predsednik uprave DARS do trenutka, ko je bil na predmetni seji Nadzornega sveta DARS postavljen pred ultimat, ni razmišljal o tem, da bi sam odstopil s položaja predsednika uprave DARS.

Takšno ravnanje po oceni Komisije ni v skladu z dobro prakso ter Priporočili SDH, v skladu s katerimi organ nadzora v primeru obstoja hujših kršitev in s tem krivdnih razlogov za odpoklic članov organov vodenja praviloma ravna skrbno, če člane organov vodenja odpokliče.

Čeprav je v točki 12.6 Priporočil SDH med drugim določeno, da se sporazum o predčasnem prenehanju mandata člana organa vodenja praviloma ne sklene, če obstajajo krivdni razlogi za odpoklic člana organa vodenja, pa ista točka še določa, da se sporazum v teh primerih kljub temu lahko sklene, če se stranki sporazumeta, da se odpravnina zaradi predčasnega prenehanja mandata ne izplača. Valentin Hajdinjak ob odpoklicu ni prejel odpravnine.

Ne glede na to, da Valentin Hajdinjak ni prejel odpravnine, je **Nadzorni svet DARS z neupoštevanjem smernic Priporočil SDH povzročil in omogočil možnost, da bo član organa vodenja, kljub obstoju oziroma zaznavi hujših kršitev pri opravljanju njegove funkcije in s tem krivdnih razlogov za njegov odpoklic, lahko istovrstne ali enako pomembne funkcije opravljal tudi v prihodnje. Takšna možnost diskrecijskega odločanja nadzornega sveta pa predstavlja korupcijsko tveganje.**

Istovrstna tveganja, povezana s postopkom odpoklica člana organa vodenja v družbi v upravljanju SDH ali države ter izvajanjem pristojnosti nadzornega sveta v povezavi s temi postopki, je Komisija zaznala že leta 2023 v okviru obravnave zadeve 06216-16/2021/18. Komisija je glede zaznanih korupcijskih tveganj v okviru navedene zadeve SDH že izdala priporočila, ki jih je SDH upošteval in realiziral, med drugim tudi s sprejetjem Priporočila SDH, ki organom nadzora priporoča, da v primeru obstoja hujših kršitev in s tem krivdnih razlogov za odpoklic članov organov vodenja praviloma ravna skrbno, če člane organov vodenja odpokliče.

Komisija je preventivni organ s področja preprečevanja korupcije, zato je dolžna, kadar zazna tveganja za nastanek korupcije, sprejeti ustrezna priporočila in predlagati ukrepe za njihovo odpravo. Tveganja za nastanek korupcije so lahko tako na normativni ravni (nedorečeni zakoni, podzakonski akti in občinski predpisi) kot tudi v sami izvedbeni fazi, ko npr. posamezni državni/občinski organi izvajajo svoje zakonske pristojnosti ali pri izvajanju gospodarskih javnih služb, ki so zaupane javnim podjetjem. Komisija je v okviru obravnave konkretnega primera ugotovila korupcijska tveganja povezana s postopkom odpoklica člana uprave, ko je nadzorni svet ugotovil, da je ta huje kršil obveznosti, zato naslovnemu organu izdaja predmetna priporočila.

Senat Komisije je na podlagi vpogleda v vsebino zadeve na 35. seji dne 17. 7. 2025 sprejel sklep, s katerim so se predmetna priporočila sprejela.

Nadzorni svet DARS se naproša, da Komisijo v roku treh mesecev od prejema tega Priporočila obvesti o aktivnostih oziroma izvedenih ukrepih.

Priporočilo Komisije se v vednost posreduje Slovenskemu državnemu holdingu, d.d.

dr. Robert Šumi

predsednik Komisije za
preprečevanje korupcije